

KÖZMŰVELŐDÉS

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI KATHOLIKUS HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
GYULAFEHÉRVÁR (VÁR)
Telefon szám 16.

LAPTULAJDONOS
Az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi Társulat.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre — — — — — 8 kor
Félévre — — — — — 4 „
Negyedévre — — — — — 2 „
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.

A hadiárvak.

Irta: Ember Károly.

A „Népnevelő” szerkesztője.

A hadiárvak a nemzet árvái. Ezt minden hazafiás lélek egyformán érzi és tudja. A haza javainak védelmében hősi halált halt apa gyermeke a nemzet osztatlan szeretetének tárgya még az esetben is, ha az árvagyermeket egyes családok veszik otlalmukba, szerető gondozásba. A gyermektelen özvegy, a gyermektelen házaspár, a magánosan élő, de vagyonos honleány, ha egyébként viszonyaik megengedik, nyissa meg hajlékát a nemzet árvája előtt, fogadja őt édes gyermekül. És ha az immár 50,000 árva nem juthat ilymódon szerető családi otthonhoz, akkor épüljenek haladéktalanul intézetek az árvák tömegeinek befogadására. Magyarország hercegprímása már elrendelte egy ilyen árvaház építését Esztergomban és 200,000 koronás adományával biztosította a kath. tanítók árváinak ellátását.

Lapokból olvassuk, hogy gróf Tisza István kormányelnök által indított országos mozgalom főképpen arra irányul, hogy a társadalom áldozatkészségével a családi élet melegségébe helyezték el az árvaságra jutott gyermekeket. S csak az ily el nem helyezhető árvák jussanak megfelelő intézetekbe. Megjegyezzük, hogy a kormány által vezetett és irányított gondoskodás tekintettel kíván lenni

az árvagyermek nevelésének azon természetes igényeire, amik viszonyban vannak azzal a veszteséggel, ami édes apjának elvesztésével őt érte. E veszteséget pótolni és ezt mindenben biztosítani: ez a nemzet kötelessége. Már most vagy maga teljesíti azt a felállított intézmények által közvetlenül, vagy pedig pótolja a gyermek veszteségét azzal a családi melegséggel, amit anemzet nevében elvállalt az, aki a hadi árvát szerető otthonába fogadta. É itt kapcsolódik a kérdés megoldásába a mi, a nemzet napszámósainak munkája.

A hadiárvak ellátása, gondozása nem egy félvre, egy évre, hanem egy egész életre vállalt kötelezettség. Ezt a kötelezettséget egyforma bensőséggel kell ellátni most, midőn a háború áldozatai fölött érzett benső részvét eleven indoka az árvát befogadó honfiúi akarat elhatározásának és eselekvésének, de ugyanolyan gondnal, gyöngédséggel kell az elesett árvájának gondját viselnie a családnak évek után is, mikor a háború után már részben enyhülni fog a hazafiás felbuzdulás, az áldozatkészség a honfiúi és honleányi lelkekben. Azután egy-egy gyermek felnevelése sok örömet nyújt, de talán még gyakrabban csalódás, méreg, bosszankodás is érheti az árvát gondozó család tagjait. És főképpen ezek a jelenségek fogják próbára tenni a hadiárvat befogadó honfiak és honleányok szerete-

tének állhatatosságát. Mert az édesanya és apa szeretni és nem szeretni is más-képen tudja gyermekét, mint a merő idegen.

De térjek át arra, hogy mi a nemzet napszámósainak a hadiárvak gondozásának megoldásának a feladata?

1. Minden község tanítója tartson egy-egy háborús előadást arról a lelkes fölhívásról, amit a kormány a hadiárvak érdekében a nemzethez intézett. A nép nyelvén szóljon a hűvekhez és lelkesítse a gyermektelen özvegyeket, családokat, férfiakat, nőket, hogy ha egyébként viszonyaik megengedik, fogadjanak hajlékukba egy-egy hadiárvat, fiút-leányt, aszerint, amint lelkük vágyódása diktálja.

2. Sőt ők, a nemzet napszámósai, mint a hadbayonultak otthonmaradottainak tanácsadói, minden hivatalos ridegség nélkül győzzék meg az özvegyet, vagy a teljesen árva hozzátartozóit arról, hogy bátran adhatják az árvagyermeket mások szerető gondjaiba. És itt sürgetjük azt az országos szervezetet, mely egységes intézkedést és bizalmat keltő ellenőrzést ígér, biztosít a hadiárvak elhelyezésének minden eljárását illetően. Főképpen annak az ellenőrzésnek biztosítását értjük, amely jövőbelátást ígér és biztosít a gyermek helyzetére.

Ezért szükséges, hogy az elhelyezett gyermeket, mint a gondozó családot a hatósági tekintély hozzáértéssel ellenőriz-

A hitélet csődje s annak orvossága.*)

Egy füzetben olvastam, hogy „az evangélium a Jordánról a Holttengerre csúszott alá” s eme kijelentést beigazolválátom az életben. Miként u. i. a Jordán völgye a Holttenger felé mindjobban elveszti szinpompás, eleve, flóráját mindinkább eliszegényedik, úgyannyira, hogy ott nincs miben gyönyörködni, a természet szépségeit kutató szemnek, épügy hiába keressik most a lelkekben az evangélium gazdag, szinpompás flóráját, a lelkek úgy illeszkednek bele az evangéliumba, mint a pástortűz helye a májusi virágos rétbé, hántóan, megbontva a gyönyörű harmomát.

I látjuk, tapasztaljuk, hogy a hit elvesztette életrevalóságát, tanúi vagyunk an-

nak, hogy a vallásosság lecsúszott az igazi alapról, a meghalás felé tart.

Tudjuk, hogy pusztító áramlatok járnak s keményen csapdossák az igaz vallásosságnak pilléreit, látjuk pusztulni a krisztusi örökséget, haldokolni a kereszténységet. Tudjuk, hogy hamis próféták járnak a nép között s sokat eltévelytenek, tudjuk, hogy farkasok is leselkednek Krisztus nyájára s sokat elragadnak belőle.

Tapasztaljuk, hogy a természetfölöttinek gondolatát előtte vagy legalább is nagyon meggyöngyöztette az uralkodó világ-szellem; a természetfölöttiek utáni vágyat elfojtotta a földiek szeretete; a természetfölötti javak keresését kiküszöbölte a földiek után való örületes hajsza; a szellemet elnyomta az anyag, a lelket a test, a földi jólét lett a cél s annak föltétele a pénz. A lélek életével, életének föltételeivel, magasabb igényeivel nem sokat törődnek. A testet keresik, a testet szolgálják, a lélek

szükségleteit elhanyagolják s ilyenformán a lélek a vesztes s legnagyobb vesztesége: az igaz vallásosság hiánya.

Prohászka püspök is eme pusztulást siratja el elmékedéseinek könyvében, amint Krisztust szemléli a jelenben: „Krisztus most — így kezdi — s oh, hogy fölsír bennem a bán vihar, szenvedés, hogy borul el lelkem láthatára . . . mikor Krisztust itt és most látom itt művében, e haldokló kereszténységben . . . mikor szemlélem e szomorkodó, gyászoló krisztusi örökséget. (Elm. 579. l.) Gyászoló krisztusi örökség, haldokló kereszténység”, igen, mert kevés aki érti, megérti Krisztus evangéliumát, még kevesebb, aki éli az evangéliumban „bőségben” hozott életet!

Azt tapasztaljuk tehát, hogy az eddigi, akármilyen alapos lelkipásztori munkának is az eredménye a hitélet csődje csak,

Oberbauer A. Utóda

Budapest, IV. Váci-utca 41.
A legjobb hírnévnek örvendő és legrégibb egyházi szerek ruhák,
zászlók, stb. gyára — Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

ze. Ezt az ellenőrzést minden községben bizottság teljesítse és nem egy-egy megbízott. Ilyen bizottság teljesítse ezt a legfontosabb feladatot az egész hadiárvaügyben. A bizottság álljon a község lelkészeiből, ahol gimnázium van a tanártestületből és a polgármesterből és a képviselőtestület kiküldött két-három tagjából. Ezek a helyi bizottságok álljanak azután eleven összekötésben a vármegyei és országos központi szervezettel. És e szervezetekben is érvényesüljön a szakértelem — a hivatott pedagógia — a közigazgatási lelkiismeretességgel karöltve.

3. Mi, a nemzet napzsámosai hassunk közre, hogy a nemzet társadalmának áldozatkészsége a hadiárva javára kinek-kinek tehetsége szerint megnyilatkozzék: adjunk alkalmat községünkben az áldozatkészségre: így most a tanítási év végén rendezzünk évbézáró iskolai ünnepélyeket Gyermekének éneke, szavalata, rajzai, kézmunkakiállításra oly vonzóak a szülőkre egyformán, hogy adakozni is fognak az ünnepély 10, 20, 50 filléres belépődíjain felül a hadiárva számára épülő árva házakra.

Tegyük meg! Az Úr Jézus szeretete, kegyelme vezéreljen munkánkban.

A. Gazdaszövetség^{*)} irja:

Lánczy Leó után kövekezik a leünnepelt idők hosszú életű pénzügyminisztere Lukács László, azok között, akik a magyar földbirtokosság pusztulását még mindig nem tartják elég gyorsnak és új, vagy fokozottabb adóval akarják ezt tisztetni. Egy bécsi lapból, jellemző ez is, értesülünk Lukács Lászlónak arról a felfogásáról, hogy a hadinyereségek megadóztatásánál a földbirtok jövedelmét, amely biztos, kiterjedtebb mértékben kell figyelembe venni, mint azt az épen nem biztos hozadékot, amely az ipar vagy ke-

reskedelemről származik. Megokolja pedig ezt a felfogást azzal, hogy habár az östermelés jövedelme nálunk 4557 millió, az ipar, kereskedelem pedig e címen csak 2416 millió koronát tud felmutatni, a hadiadóból a földbirtok körülbelül mégis csak annyit fizet, mint az ipar és kereskedelem. Nem akarjuk azt kutatni, vajon mennyiben felel meg a jövedelem kiszámítása a valóságnak. Azt azonban nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy Lukács László uram elcsavarja az igazságot, amikor ebből a földbirtok fokozottabb megadóztatásának szükségét következteti.

A hadiadónál főleg azért kisebb a földbirtokosok szolgáltatása, mert nagyrésztük nem rendelkezik 20,000 korona jövedelemmel s egészen bizonyos, hogy hasonló okból a hadi nyereségek adója alól sok gazda ki fog maradni. Ha Lukács László álmai valóra válnának, akkor azok a gazdák, akik a hadinyereségben nagyobb összegben részesültek, fokozottabb megadóztatás alá lennének vonandók, mint az iparosok és kereskedők. Ez azonban, reméljük, még a mostani viszonyok közt sem fog bekövetkezni, mert mindenki tudja, hogy e nyereség oroszlánrészt bizonyára nem a gazdák tették zsebre, az elesett, sebesült és fogságban lévő katonák nagyrésze azonban a gazdálkodók sorából kerül ki.

Sajnálattal kell kijelentenuk, hogy szintén egy bécsi lapban Wekerle Sándor is a földadó emeléséről elmélkedik, arról azonban egy szót sem szól, hogy a börze adója az egyenlőség nevében, talán csak mégis emelendő volna.

Bérmálás Oroszhegyen.

Május 28-án (vasárnap) érkezett a Főpásztor Oroszhegyre.

Az ősi templom bejárójánál Kiss András plebános üdvözölte a Főpásztort, ki-

nek sokszoros köszönetet mondott hitközség iránt tanusított jóságáért.

Az 1902. évben Oroszhegy hitközségéből kiszakított és önálló plebániává emelt varsági hitközség, mely az anyaegyház minden megterhelhetése nélkül a Kegyes Urunk, 30.000 K. áldozatával létesült, ez egy magában is oly tény, hogy még a késő nemzedékek hálás emlékeztében is élni fog.

Fogadás után a Főpásztor a templomban élvégezvéen a halottakért való könyörgéseket, fellépett a szószékre. A beszéd hatását a rákövetkező eredmény bizonyítja legjobban. Annyi gyónó jelentkezett, hogy 7 pap késő estig gyóntatott, pedig a Főpásztor is kivette bőven a részét főleg az előjárók és más férfiak gyónásainak kihallgatásával.

Másnap (május 29-én) az itt levő pap-ság korán hozzá látott az üdvös munkához. Azonban most is annyi gyónó jött, hogy a beharangozás 10 órára maradt.

Beharangozó alatt ünnepélyesen vount be a templomba a Főpásztor, csendes sz. misején megáldozik a hívek nagy száma (circa 700).

Mise után Boros József püspöki titkár könnyekig megindító szép beszédben szólott az ima erejéről vonatkozóssal a mostani háborus nehéz élet körülményeinkre.

Előkészület után a bérmaladók kivonultak a templom kerítésébe, hol 407 egyén vette a bérmálás szentségében a sz. Lélek megerősítő kegyelmét.

Majd az egyháztanács és képviselőtestület együttes tisztelgését, melyet Balázs Lajos közs. jelező szépen tolmácsolt, fogadta a Főpásztor és válaszában kiemelte, hogy jövőre is számít az erkölcsi értékek nagybecsülésére és megőrzésére vonatkozólag tett igéretükben és a kath. iskolát féltékeny gondjaikba ajánlja.

Ebéd előtt még a lelkészi hivatal megvizsgálását végezte nagy figyelemmel,

nem minden vonalon, az intelligenciánál s a falusi népnél egyaránt.

Már pedig az elemi iskolában a legjobb igyekezettel, teljes odaadással s felkészültséggel látunk a munkához, végig örömlük a hit igazságait, a rendelkezésünkre álló idő alatt, elméleti s gyakorlati oldalról is bemutatjuk a ker. kath. vallást. Az elméleti részből levizsgáztatjuk eredményre, a gyakorlati részre rávezetjük, tanúi vagyunk a hitélet gyakorlati eseményeinek. Ráállítjuk az új lelkeket a hitélet utjára, felszereljük, ellátjuk utrautalóval, figyelmeztetjük a veszélyekre, amelyek rájuk leselkednek, amelyekkel szembeállítjuk az életben, megmutatjuk nekik a segítő eszközöket; megtanítjuk, hogy hová meneküljenek a veszély elől, minő fegyvert ragadjanak kezükbe a hit és erkölcsre támadó ellenséggel szemben. Így aztán útnak indítjuk az Isten nevében, azután a templomban többször találkozzunk, buzdítjuk, nógatjuk, hogy csak előre azon az úton, amelyre állítottuk s ha letérnek, akkor — ostromozzuk őket.

Az iskola után a felnőtteket sem hanyagoljuk el, hiszen minden vasárnap prédikálunk, legalább nagybőjtben mindenütt van felnőttek katechetizálása Tanítjuk, neveljük őket, felhívjuk a hitélet külső tény-

kedéseinek gyakorlására. Hitbuzgalmi társulatokkal is próbálkozunk, valamilyen egyesületek is vannak helyenkint, a Nép-szövetség is számlál tagokat, sajtótermékek is járnak a falukba, azonban a hitélet mégsem üti a kívánt mértéket.

A lelkipásztori munkában segítségünkre jött a háború, legalább is sokan azt hitették. A háborút azért emlitem, mert a háborútól sokat vártak, sokan a hitélet terén. Azonban a második esztendőben a valóság más színben tünteti fel a háborút, s meggyőzte a könnyen hívőket — kik sokat vártak tőle vallás és erkölcs terén — hogy egy kis elszámították magukat s most belátják, hogy a háborútól sokat várni igazán nem lehet, s belátják azt is, hogy a háború „lelki szépségeket tördel”, lelki értékeket is pusztít s rombol — ugyancsak pusztít és rombol. Ezért nem is időzöm hosszasan ennél a kérdésnél.

Annak dacára tehát, hogy az elemi iskolában kemény munka foly, s az iskolán kívül a felnőtteket sem hanyagoljuk el, annak dacára, hogy a háború is segítségünkre jött, mégiscsak beigazolván látom Prohászka püspök kijelentését, amit fentebb említettem.

Engedjük meg, hogy az elemi iskolában tényleg kemény alapos munka foly s

megvan az igyekezet hogy az igaz vallásszösszágó segítsük a lelkeket, de hát nem is itt van a hiba, hanem én abban látom a hibát illetve az eredménytelenségnek az okát, hogy azt hisszük, hogy az elemi iskolával befejeztük a katechezist s épen akkor hagyjuk magukra a lelkeket, amidőn a legnagyobb szükségük volna ami kalauzolásunkra, amidőn szélesebb körben mozognak, amidőn többet látnak, hallanak, amidőn a szenvedélyek is kezdenek ágaskodni bennük, amidőn rengeteg hatalmas ellenség kezdi támadni vallásos életüket, amidőn igazán szükségük volna a vallás segítségére, erősítésére, amidőn kezdenek belátni annak szükségességét, értékét. Akkor hagyjuk magukra, amidőn az elemi iskolából hozott készlet nem elég. Az elemi iskola nyújtotta ismeret, vallásos élet, u. i. elég az ártatlan lelkeknek, kik ösztönszerűen félnek a rossztól, a büntől s még nem kell kemény küzdelmet kiállaniok, amidőn náluk még szélszénd uralodik, legalább is romboló vihar nem járja meg magát náluk.

(Folytatjuk.)

*) A kézdi-orbai esperesi kerület 1916. május 25-én tartott tavaszi koronagyűlésén felolvasta: Darvas Dénes községi lelkész képlán.

Ebéd után 2 és 3 órák között a nagyszámban levő tanulóknak vallás vizsgáját és az egyházi számadások vizsgálatát is megtartván és elvégezvén, már 3 órakor Székelyszenttamásra indult.

A csiksomlyói búcsu.

A Székelyföld legnagyobb s talán egyetlen nevezetes búcsujáró helye Csiksomlyó. A Szent Szűznek a somlyói zárda-templomban levő, csodákkal ékeskedő szobra ezreket vonz ide minden esztendőben.

Hogy a búcsusok tömeges zarándoklását megérthessük, vissza kell gondolnunk Zápolya János Zsigmond szereplésére. Ismeretes, hogy ő (1566-ban) elhatározta, hogy a székelyeket ősi vallásuktól megfosztja és az unitárius vallásra téríti. Seregei diadalmon vonultak végig Udvarhely megyébe és már Csik-felé közeledtek. A hazájukhoz és hitükhez hűségesen ragaszkodó csiki, gyergyói és kásznói székelyeket mélységes fájdalom fogta el e hír hallatára. De azért nem csüggedtek el; igazságuk tudata megacélozta erejüket. Gyergyóalfalunak István nevű papja híveit és a többi gyergyói atyafiakat kirtartásra és ellenállásra buzdította. Elhatározták a gyergyóiak s a többi csikiak is, hogy Somlyóra jönnek, hogy a somlyói segítő Máriánál erőt nyerjenek a küzdelemre. Tudták, hogy a keresztények segítségével, ki a kigyófejet összetörte, őket is megfogja segíteni. S tényleg 1567. pünköst táján nagyszámban jelentek meg a székelyek a somlyói Ferenczendi szerzetesek templomában, hol a csodás szobor volt.

Buzgó könyörgések között kérték az Isten anyjának segítségét, miközben a franciskánus atyák jeles szónoklataikkal lelkesítették a küzdelemre. Megesküdtek, hogy inkább vértani halált halnak, de nem engedik János Zsigmond hadait Csik területére.

Az öregeket és gyermekeket Somlyón hagyták, a többiek férfiak és nők egyaránt felfegyverkeztek s a Csik és Udvarhely közti Nagyerdőnek Csiki Láz nevű helyen várták be az ellenséget és azt csúfosan megszalasztották.

Diadallal, örvendezve tértek vissza Somlyóra, hogy halált adjanak Istennek és az ő Anyjának a kivívt győzelemért.

Ezen időtől kezdve pünköst szombatján, mint győzelmi évfordulóján, nemcsak Csikből, hanem Erdély minden részéből ezrek és ezrek zarándokolnak Somlyóra a segítő Máriához.

A legújabb időkig szombaton délután és vasárnap délelőtt labarum alatt ünnepélyes körmenet volt a Kíssomlyó körül. Ezen a búcsusok úgyszólván mind résztvettek. Impozáns látvány volt midőn 14—15 ezer ember ott hömpölygött a szepfeskűvű hegyoldalon s messze vidékekre visszhangzott az ajkukról égbe szálló Mária-ének. — Az egyes községeknek az elsősg miatt való surlódása, némelykor komoly összetűzése következtében néhány év előtt elmaradtak az ünnepélyes együttes kikerülések s ma sincsenek meg. Azóta minden „Keresztalja” külön-külön végzi a körmenetet tetszésszerű időben.

Még egy örvendetes dolgot kell feljegyeznünk a búcsu lefolyására nézve. Ugyanis régebben cirkszok s más látványos, sokszor szeméremértő mulatságok zavarták az ajtatos hívek buzgóságát. Újabb időben az ille-

tékes tényezőknél sikerült ezeket távol tartani. Ma már néhány korcsmtól eltekintve, semmi sem rontja a búcsusok ájtatosságát.

Az idén is nagy számban jöttek el a hívek a somlyói Máriához. Nemcsak Csikből hanem Udvarhelyről, Háromszékről, sőt még Maros-Tordáról is.

A világháború azonban nagyon meglátszott minden tekintetben. Férfit nagyon keveset lehetett látni s az asszonyok száma is kevesebb volt. A lobogókat, melyeket ez előtt erősízmű legények könnyűszerrel vittek előre, most gyenge 14—16 éves fiúk izzadva hordozták körül. A régebbi túlságos nagy zaj és korcsmázás most alig volt észlelhető. Még az énekek dallama is talán bánatosabb volt, de az imádság annál erősebben és buzgóbban szállt a Béke Királynéjához, hogy eszközölje ki isteni fiától a mielőbbi diadalmas, boldogító békességet.

H I R E K.

— **Urnáp.** A gyönyörű szép nyári nap pompájában megtartott urnapi körmenetek mindenütt szépen sikerültek. Gyulafehérvárt a főpásztor tartotta a körmenetet melyre a katonaság is diszben vonult ki.

Szászvároson a 71. gy. e. egész legénysege és tisztikara kíséerte az Oltárizsentséget.

Piskin a vasutasok vettek nagy számmal részt a körmenetben.

— **Bérmálás.** Főpásztorunk jun. 18-án osztotta ki a bérmálásszentséget a gyulafehérvári bérmálandóknak. Az öreg székesegyházban a hívek nagy számban jelentek meg, hogy ők is részesüljenek a vigasztaló szentlélek Isten kegyelmében.

— **Szt. Sziv-kilenced** lesz a székesegyházban, Úrnaptól kezdve minden este 7-kor. Naponkint szentbeszéd utána litánia, melyet mindennap a Főpásztor végez. A zárdanövendékek énekelnek.

— **Szt. Antal napján** összegyűltek Gyulafehérvár szegényei az irgalmas nővérek kápolnájában hogy köszönetet mondjanak égi pártfogójuknak, szt. Antalnak azon sok jótéteményért, melyet számukra kieszközölt. Fél 8 órakor szentmise volt, melyen a jelenlevő szegények közül többen járultak az Ur asztalához, ennek végeztével Balázs Ferenc kanonok plebánus ur szép beszédet intézett a jelenlevőkhöz. A szegények ünnepi hangulatát nagyban emelték azon ajándékok, melyeket a jó Aquinata nővér osztott szét közöttük, megvendégelve őket a zárdakertben felterített asztalnál, hol mintegy 60 szegény részesült a szeretet lakomájából. Nagyon soknak házához küldték az alamizsnát.

— **Érettségi vizsgálatok a Marianumban.** A kolozsvári Marianum fényes intézetében igen jó eredménnyel folytak le a múlt hónap elején a leánygimnáziumnak és a női felsőkereskedelmi iskolának az érettségi vizsgálatai. A gimnázium VIII. osztályának 25 tanulója közül 7 jelesen, 13 jól és csak 4 érettségizett elégségesen. A vizsgálat elnöke Szentimrei István volt, az új tankerületi főigazgató. A kereskedelmi felső osztály 12 tanulója jelesen 11 jól és 16 elégségesen érettségizett. Vizsgálók Cholnoky Jenő dr. egy. tanár elnökölt, a kereskedelmi minisztert pedig Pákey Lajos iparmuzeumi igazgató képviselte. — Az a tény hogy egyetlen intézetben két érettségi vizsga is folyik egy idejüleg és az a körülmény, hogy az érett-

ségire jelenkező leányok majdnem valamennyien szorgalmas munkáról és megfelelő képzettségről tesznek tanúságot, fényesen garantálja annak a mozgalomnak a szükségességét és sikerét a jövőre nézve, amely a jövő társadalmában munkás szerepet akar juttatni a most már férfierőt pótló asszony kezekbe is. A Marianumban a kath. nővendékek lelki életének ápolására külön Mária-kongregáció működik. Ez az egyesület, melynek irányával párhuzamosan az idén már a hölgyek kongregációja is megkezdette működését, valóságos virágos kertje a sok fiatal lélek tettekre kész lelkesülésének és nemestőrékvésének. Azok akik az intézettől véglegesen búcsút vettek, mint másévekben az idén is meleg hálával és kedves emlékekkel váltak el, meg azzal az ígérettel, hogy leltük kincsét, amit ifaltságukban szívükbe gyűjtöttek, tisztán megörzik majd és nagyobbra nővelik. Hiszük, hogy ígértüket valóra váltják.

— **A Majláth alapra** újlag 10 K-t s ugyancsak 10—10 K-t küldött a Fogadalmi templomra és a Kárpáti templomra Antal János székelyvassági pleb. mint hívei adományát. Eddigi gyűjtés: Majláth alap 1698 K., Fogadalmi templom alap 338 K. Kárpáti templom alap 461 K.

— **Gyulafehérvárt** az érettségi szóbeli f. hó 21-én volt Szentimrei István tank. főig. elnöklete alatt. A Státust Tamási nagyprépost képviselte. Jelentkezett 9, kik közül elbukott 1. — A hadi-osztályvizsga június 23-án lesz, a hadi-érettségi pedig 24. és 25. én.

— **A Vigilantia** bizottság jun. 27-én d. u. 5 órakor ülést tart. A bizottság ülésain a főpásztor elnökölt.

— **Halálozás.** Megyeri Dezső róm. kath. főgimn. IV. oszt. tanuló 15 éves korában f. hó 17-én délelőtt 10 órakor, az egyházi végáldás megnyerése után, csendesen elhunyt.

— **A csecsemő elválasztása** gyakran igen sok nehézséggel jár és éppen ezért az anyának melegen ajánlható, hogy kis gyermekének az elválasztás kezdetén szopóvegyben naponta egyszer, csakis vízzel felforralva, egy kis Nestlé lisztet nyújtson. Lassanként aztán két, három sőt több ilyen étkezést is adhat mire az elválasztás minden nehézség nélkül megtörténik, a gyermek szépen fejlődik és gyönyörűen gyarapszik. Próbadozókat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstasse 18 e

IRODALOM.

„A napkönyv.”

Írta:

Wibbelt Ágoston. Fordította: Tallyán Miklós.

Ára: 2:40 K.

Wibbelt Ágoston jó nevű német író, ki nek tudományos értekezéseit is ép oly szívesen fogadja a német közönség, mint szelid humorral telt elbeszéléseit. „A napkönyv” c. műve a tudomány és theologia közös határán mozog s lassankint átvág egészen a theológiába és több fejezetben keresztül beszél „A menny napjáról — Istenről;” „Az emberiség napjáról — Kisztsuról” és „Hitünk napjáról — az Eucharistiáról.”

A tartalom mindvégig nemesen emelkedett, a fordítás általában sikerült; egy két helyen kissé nehéz a megértés, de ez csak

ritkán fordul elő. A 7-ik lapon ez áll: „Eutropi törvényei megalapítják, hogy van világ halál.” Ez téves fordítás, mivel Eutropia nem létezett, hanem van egy törvény, melyet entropia törvénynek neveznek, s amely szerint a világegyetem hője maximumra törekszik. Ez a kis szépséghiba nem ront le a fordítás értékéből semmit és jó lélekkel ajánlhatjuk a könyvet, mert kedves olvasmányt fog kapni minden megrendelő. A könyv megrendelhető a Szent-István-Társulatnál.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Munkatárs — Kolozsvár. Köszönjük a szíves tudósítást. A jövőre vonatkozó terveket annak idején levélben fogjuk közölni. Addig türelem és szíves üdvözlét.

Sovári. Sorát ejtjük.

Radványi. Beszterce. A küldemény megérkezett. Köszönet a fáradozásért.

Kritikus. A kritika szükséges és ha igazságos, akkor jó hatása van. Persze az a kérdés, hogy az író érzékenysége igazságosnak ismeri-e el a kritikát, mivel a subjektív felfogástól az objektív igazságig még hosszú az út.

Simon K. Kolozsvár. A cikket köszönjük, rövidesen sorra kerül. Jegyzőkönyvi kiírat helyett szíveskedjék az eseményt hírek feldolgozva beküldeni.

Versek. Még a rim és technika nem elég a költészetben. Mi a költeményekben keressük a művészi egyszerűséget melyet eléggé személtet Arany Jánosnak akár melyik költeménye pl. „A családi kör,” „Fiamhoz” stb. Ez az ideál, ezeket szíveskedjék utánozni.

R. M. Gerendkeresztúr. Minden rendben ment. Remélem ott is. Szíves üdv. a kedves társaságnak.

Több levélre a jövő számban.

Kéziratokat vissza nem adunk.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Megbízható kath. cég!

A pécsi országos kiállításon arany éremmel kitüntetve.

Ruzsinszky Béla
oltárépítő
PECS, TÁBOR-UTCA 4. SZ.

Géperőre berendezett műintézetben olcsón készít bemutatott rajzok szerint oltárt, szószékét, padokat stb. Szállít teljes templomberendezést és elvállal régi oltár és szószék aranyozását és szobrok színezését.

FLEMMICH A. FIAI

sima és mintázott selyemszövetek meckanikai szövődéje
WIEN, Alapított 1838. **GYÁR:**
VI., Webgasse 43. 600 alkalmazott. Römerstadt, Mähren.

Készítmények:

templom-, zászló- és kárpitszövetek
minden stílusban, valamint

KÉSZ MISERUHÁK

dus választékban, mindenféle és ókeresztény formában is.

Eladás közvetlen a gyárból a legolcsóbb árral
és a legbiztonságosabb történet

Miseruhák javítása elvállaltatik.

Költségajánlat díjmentes.

Egyházi nyomtatványok jegyzéke.

A főtisztelendő papság becses figyelmébe ajánlja raktárát következő nyomtatványok- és cikkekben:

Januári Relációk.

I. sz. Reláció Apographa et tabellaris conspectus Matricularum. rsz. 365.

II. sz. Reláció: Kegyescelű adományok. rsz. 366.

III. sz. Reláció: U. ez. esp. részére. rsz. 367.

IV. sz. Reláció: Az elmúlt évben tett új alapítványokról rsz. 368.

V. sz. Reláció: Az elmúlt évben szerzett új ingatlanokról. rsz. 369.

Februári Relációk:

V. Reláció. Ehez tartoznak:

1. Pénztári napló, küli, rsz. 370, ive 6f. ugyanaz beliv, rsz. 370b. ive 6 f.

2. Rovatos kimutatás az egyház jóvelmelmező alaptökéiről küli- és beliv rsz. 371 k. és 371 b. ive 8 f.

3. Letár, küli- és beliv rsz. 372, 372b. 8f.

4. Kimutatás az év végén vagyoni állapotról küli- és beliv rsz. 374-b. 10f.

VI. Reláció. Nyugdíjalap, kisegítőalap részére szóló befizetések, rsz. 375 6f. (Csak esperesek részére.)

Márciusban Reláció nincsen előírva. Áprilisi Reláció.

VII. Reláció. Papi hűsvéti lelkigyakorlatokról szóló jelentés, rsz. 376. 6 f. (Csak esperesek részére.)

Májusban Reláció nincsen előírva. Júniusi Relációk.

VIII. Reláció: Első áldozásról s a hűsvéti időben végzett gyónásokról szóló kimutatás. Rsz. 377.

VIII. Reláció: (U. e. esp. részére, rsz. 378.

IX. Reláció: Tavaszai koronagyűlés jegyzőkönyve. rsz. 379.

(Csak esperesek részére.)
Júliusi Relációk.

X. Reláció: Iskol. szóló jelentés, rsz. 380.

XI. Reláció: Hitoktat. szóló jel. rsz. 381.

XI. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 382.

Augusztusi Reláció.

XII. Reláció: Kath. egyesületekről szóló jelentés, rsz. 383.

XII. Reláció: U. e. esperesek r. rsz. 384.

Szeptemberi Reláció.

XIII. Reláció: Plebániái schematismusi adatok. rsz. 385.

XIV. Reláció: Szerzetesházak schem. adatok. (Csak házfőnökök r. rsz. 386.

Novemberi Reláció.

XV. Reláció: Őszi koronagyűlés jzvk. Csak esperesek r. rsz. 387.

Decemberi Reláció.

XVI. Reláció: Főesperesi látogatásról szóló jelentés. (Csak esp. r. rsz. 388.

Minden egyes Reláció nyomtatvány ára rendes viszonyok között 6 fillér, most azonban, a papir, nyersanyag és munka- bér emelése folytán 8 fillérre kellett emelnünk.

Különbéle egyházi nyomtatványok: Matricula Baptisatorum. Bel és külv. rsz. 389 b. és 389 k.

Matricula Confirmandi. rsz. 390

Matricula Copulatorum. rsz. 391.

Eljegyzési anyakönyv. (Liber Sponsalium.) (Magyar ny.) rsz. 392.

Matricula Conversorum. rsz. 393.

Matricula Apostatorum. rsz. 394.

Matricula Defunctorum. rsz. 395.

Matricula Mixta Matrimonia. rsz. 396.

A csupán polgári házasságot kötöttek anyakönyve. rsz. 397.

Ügyviteli napló. 1 old. 10 tétel.) rsz. 398.

Fentti nyomtatványoknak ive 10 f.

Extractum Baptisat. drb. 4 f. rsz. 399.

Extr. Copulatorum. drb. 4 f. rsz. 400.

Extr. Defunctorum. drb. 4 f. rsz. 402.

Bérmálási lap. 100. drb. 1.60 f. rsz. 402.

Hírdetési bizonyítvány. drb. 2 f. rsz. 403.

Idegen jegyesekről szóló értesítvény. drbja. 2 fillér. rsz. 404.

Kötelezvény. (Kisebb tőkéről.) (3 f.) 405.

Kötelezvény. (Bekebelezésre.) (3 f.) 406.

Szt. mise után végzendő ima. (10 f.) 407.

Háziládas, a ház és családnak Jakab apostol szerint való lelki megáldás. 38×51 cm. nagyságú tablau, a Fájdalmas Szűz és sok Szentek képeivel ellátva. Fekete nyomásban. (Színezve 2 kor.-val drágább.) ára: példányonként 60 f.

Pecsétnyomó rézből, 4-6 kor.

Kaphatók: a Püsp Lyç. Könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

A szerkesztésért felelős: Péter Antal.

Nyomtatott a Püspöki Lyceumi könyvnyomdában (Schäser Ferenc) Gyulafehérvári.